

TEDENSKA SLIKE

PRILOGA

DOMOVINI

Leto IX.

V Ljubljani, dne 17. avgusta 1933.

Štev. 33.

12 let trudapolnega dela

Na današnji dan pred 12 leti je prevzel Nj. Vel. kralj Aleksander I. po svojem očetu prestol naše kraljevine. Malo je 12 let v vsakdanjem človeškem življenju, mnogo v življenju vladarja, ki ima na skrbi blagor milijonov ljudi. Od svojega velikega očeta Petra I. Osvoboditelja je sprejel naš kmetijski kralj znatno povečano dedščino, za katero je sam trpel kot vojak na fronti in je dal tako svetel vzgled žrtve za blagor domovine.

Ta velika dedščina je bila pa neoblikovana. Z vso delavnostjo svojega mladega duha se je oprijel naš kralj dela za napredek, toda žal ni našel dovolj voljnih sodelavcev. Kar je on zasnoval v blagor naroda, so izkušali drugi sebični mogotci preprečiti. Tako je postalo politično življenje kakor zamotan in ves zavozljan voz. Zbrali so se odličniki in voditelji naroda, da ga razvozljajo, toda voz se je vedno bolj zamotaval. Tedaj je naš veliki kralj z enim samim zamahom, kakor njegov davni imenjak Aleksander Veliki, presekal ta začarani voz.

1921

Tako je dvignil ugled naše kraljevine v očeh vsega sveta, doma pa je sprostil narod težkih spon zagrozenega strankarstva. Sam je vzel državne vaje v roke in jih čvrsto držal vse dotlej, da so se umirile strankarske strasti. Nato pa je spet poklical narod k volitvam, da si sam

izbere svoje zastopnike in zagovornike. Vsi vemo, da so ti narodovi predstavniki v dveh letih neumornega dela položili trdne temelje za boljše čase našega delovnega in kmetijskega ljudstva. Vse to pa se je moglo izvršiti le po jekleni volji Nj. Vel. kralja, o katerem je zapisal francoski general

Bordeaux: »En človek gospodari nad vsemi dogodki in jih po svoje uravnava. Ta človek je kralj Aleksander. Po vsej Evropi, po vsem svetu bi zaman iskali vladarja ali predstavnika države, ki je kakor on v toliki meri osebno in stvarno sodeloval celih šest vojnih let pri usodi svoje domovine. Vla-

dajoč najprej poleg blagopokojnega Petra, potem kot vladar, vedno je bil vodja vojske. On zasnuje vse posle, sodeluje pri vseh izkušnjah, zato bo ostalo njegovo ime po pravici nerazrušljivo povezano s trajnim zmagoslavjem in prerojenjem njegove domovine.«

Ko gleda naš kralj na 12 tako težkih let, lahko vzklikne z rimskim imperatorjem: Nisem živel zaman! Ves jugoslovanski narod stoji danes ob njegovem prestolu, pripravljen v svoji neutrudljivi mladostni moči, da vedno in krepko podpre s svojimi zdravimi rokami njegovo modro vladanje. Vsem vre danes iz globin hvaležnih src vroča molitev k Najvišjemu: Bože hrani nam našega ljubelega kralja Aleksandra I. še deset in desetletja,

1933

vse do skrajnih mej človeškega življenja, da dovrši svojo vzvišeno nalogo in zgradi na stoletnih ruševinah mogočno in nepremagljivo Jugoslavijo!

Ves narod zre v svojem junaškem kralju prvega kneza miru, ki je vedno z modro roko branil domovino pred grozečimi vojnimi

strahotami. Kadar bo pa njegova mogočna beseda v sili poklicala narod na branik naše ljube domovine Jugoslavije:

POMOZI BOG JUNACI!

takrat bo zagrmel od Triglava do Soluna en glas:

BOG TI POMOGO!

MARIBORSKI HARMONIKARJI PRI KRALJEVI DRUŽINI. Kakor smo že zadnjič poročali, so bili prejšnjo nedeljo naši harmonikarji sprejeti na Bledu v parku pred dvorom od Nj. Vel. kraljice Marije v spremstvu prestolonaslednika Petra ter kraljevičev Tomislava in Andreja. Izročili so Nj. Vls. kraljeviču Andreju malo harmoniko, umetniško ročno delo znanega strokovnjaka g. Josipa Gomezeja. Na njej je srebrna plošča z imeni malih harmonikarjev in organizatorjev orkestra. Po zaigranju raznih naših narodnih pesmi so se Nj. Vel. kraljica kakor tudi kraljeviči pomešali med otroke in se prav živahno razgovarjali z njimi. Naša slika kaže Nj. Vel. kraljico in kraljiče, kako poslušajo igranje ljubkega zbora harmonikarjev.

VELIKA SOKOLSKA SVEČANOST OB BOLGARSKI MEJI. V Knjaževcu ob Timoku so prejšnjo nedeljo svečano proslavili stoletnico osvoboditve izpod turškega gospostva. Proslave se je udeležilo nad 10.000 ljudi. Ob tej priliki je knjaževski Sokol razvil svoj prapor, poklonjen mu od Nj. Vel. kralja.

SLAVJE V SPOMIN DR. IVANA ORAZNA. Sokolsko društvo v Kostanjevici, malem mestu v obljemu zelene Krke, v kraju, kjer se je rodil naš prvi jugoslovanski sokolski starosta br. dr. Ivan Oražen, je proslavilo 25 letnico svojega obstoja najdostojnejše, da mu je na njegovi rojstni hiši vzdalo spominsko ploščo kot znak hvalečnosti njegovemu delu in v opomin bodočim rodovom, da ga posnemajo v njegovi požrtvovalnosti in neustrašeni borbi za napredek sokolske ideje. Odveč bi bilo poudarjati njegove zasluge za Sokolstvo in narod, ker so iste splošno znane. Spominska plošča je bila odkrita preteklo nedeljo. Svečanost je otvoril starosta domačega Sokola br. Valentin Uršič. Otvoritveni nagovor je imel prvi podstarosta SKJ br. Engelbert Gangl. Govorili so še drugi, med njimi tudi zastopnik Nj. Vel. kralja polkovnik Mihajlo Golubović, komandant 39. p. p. iz Celja. Napis na plošči je naslednji: »Tukaj se je rodil 9. februarja leta 1869. brat dr. Ivan Oražen, prvi starosta Jugoslovanskega Sokola.«

OB GROBU OBMEJNEGA ČUVARJA. V Mariboru je te dni umrl bivši mariborski magistratni ravnatelj g. Alojz Koechler. Blagi pokojnik je prišel prvič v Maribor sredi svetovne vojne, ko je dosegel po strašnem trpljenju v strelskih jarkih kot rezervni oficir svoj prvi dopust. Mariborski Slovenci so takrat začudeno gledali mrkega oficirja, ki je redno vsak dan zavlil v Narodni dom, večkrat tudi skozi množice nahujskane nemškutarje, ki je tedaj baš pred Narodnim domom dan za dnem uganjala svoja izzivanja. Okrog tedanjega stotnika, poznejšega našega prvega slovenskega generala Maistra in pokojnega Koechlerja so se v Narodnem domu polagali temelji za osvojitve Maribora. Ta revolucionarna nacionalna zavednost, ki je Koechlerja privedla v najtežjih vojnih časih v mariborski Narodni dom, ga je pozneje vodila v Velikovec, ko je imel na razpolago mnogo ugodnejših mest v upravni službi mlade države. Naj straži še naprej njegov duh našo severno mejo!

MLADA ŽRTEV PLANIN. Franc Lečnik, ki se je dne 1. t. m. smrtno ponesrečil na Škrlatici.

DR. IVAN ORAZEN

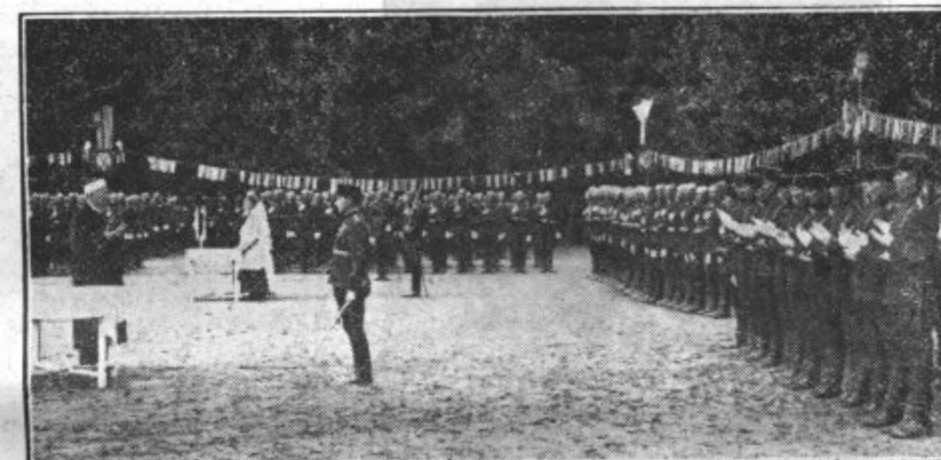
ZGLEDNO IN USPEŠNO DELOVANJE NARODNEGA UCITELJA. Na lastno željo je bil premeščen šolski upravitelj Josip JERŠE iz Nakla k prosvetnemu oddelku kr. banske uprave v Ljubljano. 16 let je deloval v tem kraju in zapuščal neveljavne zasluge. Razširil je dvorazrednico v štirirazrednico in je bil vzoren voditelj in tajnik šolskega odbora. Tudi izven šole je deloval pri gospodarskih in kulturno-prosvetnih društvih. Sadjarskemu in vrtnarskemu društvu je bil soustanovitelj in tajnik. Za časa njegovega tajništva so se zidale štiri sušilnice za sušenje sadja. Po njegovi zasluzi je preurejen marsikateri sadni vrt z izbranim sadjem. Sam je imel krasno drevesnico, katero neokrnjeno zapuščal šolskemu odboru. Vsako leto je priredil predavanje o vrtnarstvu, pomladi je zalagal mamice z različnimi semeni, jim dajal nasvete o negovanju rastlin in zelenjave. Šolski vrt je preuredil, da je v okras vasi. Pogrešal ga bo tudi Sokol, katerega soustanovitelj in tajnik je bil, nadalje je bil tajnik pri JNS in zadnji čas tudi občinski odbornik. Poleg tega je bil dolgoletni učitelj na obrtni šoli v Križah ter začasnno njen voditelj in blagajnik. Odprtih rok do revežev in ubožnih otrok je vsako leto za Božič obdaril revne otroke z obilicami in šolskimi potrebščinami.

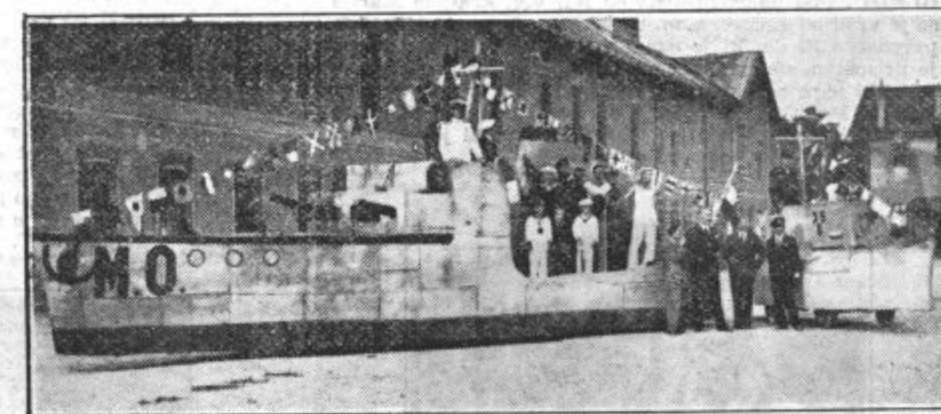
LUDVIK CERNE 75 LETNIK. Ugledni Ljubljancan, juvelir, trgovec in hišni posestnik v Wolfovi ulici, gosp. Ludvik Cerne star. je praznoval te dni svojo 75 letnico. Jubilej je našel odličnega moža še vedno sredi dela in podjetnosti. V mladih letih, ko se je posvetil zlatarski obrti, je g. Cerne kot pomočnik deloval izprva v Ljubljani, nato zunaj 13 let, slednjic pa se je vrnil domov in otvoril samostojno obrt prav tam, kjer je še danes. Jubilat je ostal kljub velikemu dvigu svoje trgovine vedno skromen in tih, nikoli ni iskal priznanj, nikdar ni sili v ospredje. Prav zaradi takega značaja si je pridobil velik krog prijateljev, ki ga vsi cenijo kot strokovnjaka pa tudi kot najprijetnejšega družabnika. Pričujoča slička predstavlja jubilanta v krogu prijateljev. K lepemu jubileju čestitamo g. Cernetu tudi mi in mu želimo še mnogo zdravih let!

LETOVANJE LJUBLJANSKIH OTROK V METLIKI. Po uspelem lanskem taboru sta se društvo »Skrb za mladino« in Mladinski odsek Sokola I. na Taboru tudi letos odločila, da pošljeta nekaj najpotrebnejših na letovanje v Metliko, ki so jo malčki zaradi njene lepote in prijaznega prebivalstva tako zelo vzljubili. V prijazni Križevski vasi so si na lepem prostoru, ki ga je zopet dal mlinar g. Lovšin brezplačno na razpolago, postavili 6 velikih šotorov, v katerih, kakor sami radi zatrjujejo, izborna spe. Ga. Lovšinova pa skrbi za izvrstno in obilno hrano.

SLAVA PEHOTNEGA POLKA KRALJEVE GARDE. Pehotni polk kraljeve garde je pretekli teden na svečan način obhajal svojo polkovno slavo. Na sliki vidimo polk med cerkvenimi obredi.

LEP DAN JADRANSKE STRAŽE. Jadranski dan, za katerega je ljubljanski krajevni odbor JS izbral nedeljo 6. t. m., je nudil udeležencem mnogo užitka in razvedrila. Veliko zanimanje Ljubljancanov sta prejšnji dan zbudili imenitno napravljeni oklopnica in podmornica, ki sta jadrovno vozili skozi vse večje ljubljanske ulice in se proti večeru spopadli pred Narodnim domom ob sodelovanju značnega ladjevja. Slavno oklopnico predočuje naša slička.

BREZMOTORNO LETALO, ki se razpenja na širino 10 m, je izdelal g. Franc Pretnar v Ciričah pri Kranju. Popolnoma sam je napravil vse kovinske in lesene dele. Poleg letala stoji gosp. Pretnar.

Kronika preteklega tedna

Dve sliki s tabora JNS v Konjicah

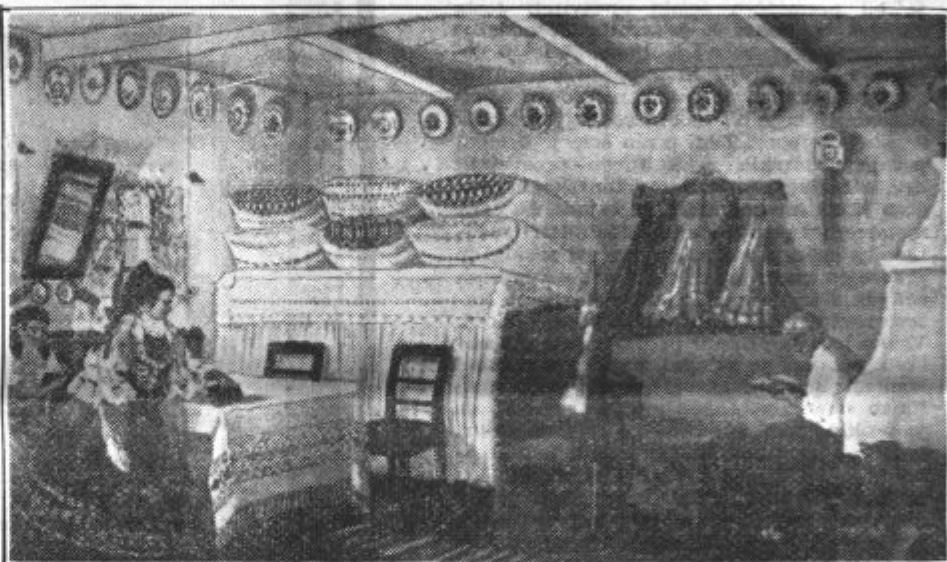
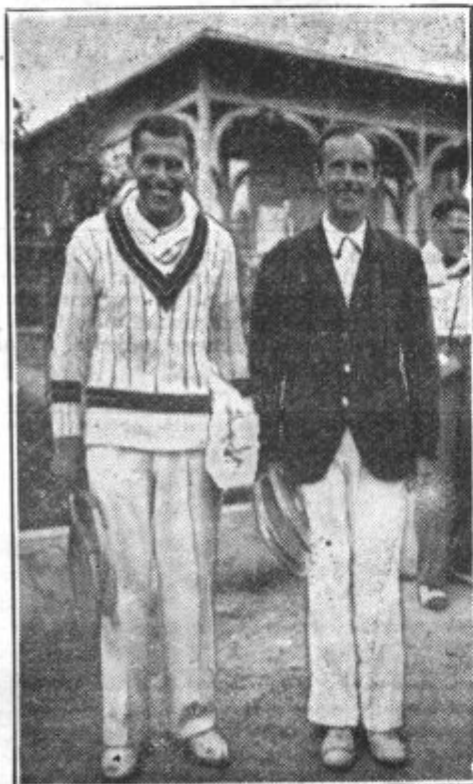
Minister IVAN PUCELJ na govorniškem odru

Pogled na del množice, ki je preteklo nedeljo prihitela v Konjice, da čuje poročila o gospodarskem in političnem delu za napredek Jugoslavije.

KRALJICA MARIJA PRI TENISKEM TURNIRJU NA BLEDU. Pod pokroviteljstvom Nj. Vel. kraljice Marije se je vršil od 4. do 6. t. m. teniški turnir za mednarodno prvenstvo Bleda, ki je uspel v vsakem pogledu. Igram je prisostvovala tudi Nj. Vel. kraljica Marija. Na zgornji sliki je prihod kraljice pred igrišče, kjer jo je sprejel ban dr. Marušič. Na spodnji sliki sta tekmeča Jugosloven Schäffer in Avstrijec Matejka. Zmagal je Matejka in s tem postal prvak Bleda.

VELIKE SVEČANOSTI SLOVAKOV V JUGOSLAVIJI. Preteklo nedeljo in ponedeljek so se vršile v Bačkem Petrovcu velike proslave dvestoletnice priselitve Slovkov v Jugoslavijo. Slovaška narodna manjšina v Jugoslaviji šteje okrog 70.000 duš, ter je naseljena v najrodovitnejših krajih Bačke, Banata in Srema. Bački Petrovac je središče teh Slovkov, ter ima gimnazijo. Tu izhaja tudi slovaški tečnik »Narodna jednota«. Letošnja svečanost je bila posebno radostna, ker so bili po ukazu Nj. Vel. kralja Aleksandra spet dovoljeni višji razredi gimnazije v Bačkem Petrovcu in bodo tako mogli Slovaki izobraziti otroke v lastnem jeziku. Slovaška društva razvijajo prav živahno kulturno in prosvetno delo in so naravnost vzgled domoljubja. Proslava bratov Slovkov je zato zaslužila, da jo je spremljal z vsem srcem ves naš narod.

DOM KRALJICE MARIJE NA POHORJU je letos zasedla decu najrevnejših slojev. Poslala so jo razna društva in zavodi iz raznih krajev banovine. Predvsem je treba omeniti deco brezposelnih rudarjev iz Zagorja in Trbovelj, ki uživajo prijetne dneve v tem solnčnem gorskem raju. Deca je pod nadzorstvom vzgojiteljev, s katerimi hodijo na izlete in se kopajo v lepem kopališču. Bledica je izginila z ličec revčkov, da bodo prišli zdravi in živahni nazaj v črne revirje.